

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 06 0 K 017554 24 Kž
Sarajevo, 29.04.2025. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Emira Neradina kao predsjednika vijeća, Dragana Čorlije i Sanele Rondić kao članova vijeća, uz učestvovanje zapisničara Armine Kojić, u krivičnom predmetu protiv optuženog S.M, zbog krivičnog djela Pronevjera u službi iz člana 384. stav 3. u vezi sa stavom 1. u sticaju sa krivičnim djelom Lažno prijavljivanje iz člana 347. stav 4., sve u vezi sa članom 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi kantonalne tužiteljice iz Travnika izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 06 0 K 017554 23 K od 04.12.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 29.04.2025. godine, u prisustvu zamjenika glavnog federalnog tužitelja Tihomira Jurka, optuženog S.M i njegovog branioca Mesuda Duvnjaka, advokata iz Bugojna, donio je:

PRESUDU

Žalba kantonalne tužiteljice iz Travnika odbija se kao neosnovana i potvrđuje presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 06 0 K 017554 23 K od 04.12.2023. godine.

Obrazloženje

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 06 0 K 017554 23 K od 04.12.2023. godine, optuženi S.M na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ZKP FBiH) oslobođen je optužbe da je radnjama bliže opisanim u tačkama 1. i 2. izreke učinio krivično djelo Pronevjera u službi iz člana 384. stav 3. u vezi sa stavom 1. u sticaju sa krivičnim djelom Lažno prijavljivanje iz člana 347. stav 4., sve u vezi sa članom 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KZ FBiH).

Na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH odlučeno je da troškovi krivičnog postupka kao i nužni izdaci optuženog, te nužni izdaci i nagrada branioca padaju na teret budžetskih sredstava, dok je na osnovu člana 212. stav 3. ZKP FBiH oštećeno pravno lice „H-B.ošnjak“ d.o.o. Velika Kladuša radi ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva upućeno na parnični postupak.

Blagovremeno izjavljenom žalbom ranije navedenu presudu osporila je kantonalna tužiteljica iz Travnika zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Branilac optuženog je u odgovoru na žalbu kantonalne tužiteljice osporio navode iz te žalbe sa prijedlogom da se žalba tužiteljice odbije kao neosnovana.

Zamjenik glavnog federalnog tužioca je u svom podnesku broj T06 0 KTPOŽ 0026069 24 od 06.02.2024. godine predložio da se žalba kantonalne tužiteljice iz Travnika uvaži, pobijana presuda ukinе i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Na sjednici vijeća ovog suda koja je održana u skladu sa odredbama člana 319. stav 3. ZKP FBiH zamjenik glavnog federalnog tužioca je izjavio da ostaje kod navoda, razloga i prijedloga iz žalbe kantonalne tužiteljice i kod navoda i prijedloga iz njegovog podneska od 06.02.2024. godine.

Branilac optuženog je ostao kod navoda i prijedloga iz njegovog odgovora na žalbu kantonalne tužiteljice, a sa njegovim izjašnjenjem saglasio se i optuženi S.M.

Ovaj sud je pobijanu presudu ispitao u granicama žalbenih navoda, potom po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 321. ZKP FBiH, pa je nakon toga je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Kantonalna tužiteljica u žalbi navodi da je ishitrena odluka suda da se nalaz vještaka ekonomske struke Čiča Emre oglasi nezakonitim dokazom, bez obzira što je vještakinja (pored dokumentacije koju je u smislu člana 45. stav 2. ZKP FBiH od oštećene firme „H-Bošnjak“ d.o.o. Velika Kladuša pribavio postupajući tužilac) izravno od oštećene pribavila određenu poslovnu dokumentaciju potrebnu za izradu nalaza i mišljenja. Tužiteljica smatra da takvo postupanje vještakinje nije nezakonito jer se ne radi o dokazima pribavljenim od optuženog povredom nekog njegovog prava, nego o računovodstvenoj dokumentaciji koju je oštećena „H-Bošnjak“ d.o.o. Velika Kladuša dužna voditi u smislu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Dalje se u žalbi ističe da je sud na ročištu od 06.10.2023. godine po prigovoru odbrane donio odluku da je nalaz vještaka ekonomske struke nezakonit dokaz, iako su optuženi i njegov branilac (nakon što je optužnica potvrđena i istima dostavljena), imali pravo da ulože prethodne prigovore na zakonitost dokaza, između ostalog i prigovor na zakonitost nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke, što oni nisu učinili, a da jesu tužilaštvo bi znalo u kojem pravcu da opredijeli i predloži način izvođenja dokaza i da u ranijoj fazi postupka stavlja svoje prijedloge. S obzirom da je sud tek na ročištu od 06.10.2023. godine donio odluku da je nalaz vještaka ekonomske struke nezakonit tužilaštvo nije imalo drugih mogućnosti osim da traži da se po naredbi suda izuzme materijalna dokumentacija od oštećene i odredi novo vještačenje po vještaku ekonomske struke, koji prijedlog je sud odbio.

Ovi žalbeni prigovori ne dovode u pitanje zakonitost pobijane presude.

Iz stanja spisa predmeta proizilazi da je vještakinja ekonomske struke Čiča Emra na glavnom pretresu pred prvostepenim sudom prilikom ispitivanja potvrdila da je nalaz i mišljenje sačinila u skladu sa naredbom Kantonalnog tužilaštva Travnik od 27.04.2021. godine, te da je pri izradi nalaza koristila dokumentaciju koja je dostavljena u spisu uz naredbu za vještačenje i dodatnu dokumentaciju koju je po zahtjevu vještaka dostavila oštećena firma „H-Bošnjak“ d.o.o. Velika Kladuša, a sve iz razloga što u spisu nije bilo dovoljno dokumentacije na temelju koje bi mogla izvršiti naloženi joj zadatak, konkretno

ukazujući koju dokumentaciju je kao vještak podneskom broj 17-1/21 od 29.06.2021. godine zatražila i konačno dobila od strane oštećene (pojedinačno opisano u ukupno 8 tačaka).

Odredbom člana 113. stav 1. ZKP FBiH je propisano „Vještačenjem rukovodi organ koji je naredio vještačenje. Prije početka vještačenja pozvat će se vještak da predmet vještačenja pažljivo razmotri, da tačno navede sve što zapazi i utvrdi i da svoje mišljenje iznese nepristrasno i u skladu sa pravilima nauke i vještine.“ Stavom 2. pomenutog člana je propisano, da „Prilikom davanja nalaza i mišljenja o predmetu koji se pregleda, vještak će se oslanjati na dokaze na koje su mu ukazale ovlaštene službene osobe, tužitelj ili sud“, a stavom 3. istog člana je propisano, da „Vještak može predložiti da se izvedu dokazi ili pribave predmeti i podaci koji su od važnosti za davanje njegovog nalaza i mišljenja.“

U konkretnom predmetu vještak ekonomske struke Čiča Emra nije postupila u skladu sa citiranom zakonskom odredbom što se posebno odnosi na stav 2. i 3. člana 113. ZKP FBiH, nego je sama kao vještak pribavila potrebne dokaze odnosno predmete.

Odredba člana 11. stav 2. ZKP FBiH propisuje da sud ne može zasnivati svoju odluku na dokazima pribavljenim povredama ljudskih prava i sloboda propisanih Ustavom i međunarodnim ugovorima koje je Bosne i Hercegovina ratifikovala, niti na dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama ovog Zakona, a stavom 3. istog člana, da sud ne može zasnivati svoju odluku na dokazima koji su dobiveni na osnovu stava 2. ovog člana.

S obzirom da je nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke Čiča Emre pribavljen povredama odredbi člana 113. stav 2. i 3. ZKP FBiH, te kako se radi o suštinskim povredama procesnog zakona jer je vještakinja preduzela radnje koje su tim odredbama povjerene organima krivičnog gonjenja, ispravno je postupio prvostepeni sud kada je ocijenio da se radi o dokazima koji su pribavljeni bitnim povredama odredaba ZKP FBiH u smislu člana 11. stav 2. ZKP FBiH, te da je slijedom toga opravdano predmetni nalaz i mišljenje oglašen nezakonitim dokazom.

Osim toga sud je (strana 7. četvrti pasus) pribavljanje dokumentacije od oštećene u cilju provođenja novog vještačenja koje je za predmet imalo samo utvrđivanje vrijednosti otuđenih stvari, ocijenio nepotrebnim u smislu člana 278. stav 2. ZKP FBiH, budući da je sud ocjenom drugih dokaza zaključio da optuženi nije počinio radnje koje su mu optužnicom stavljene na teret, o čemu je sud u nastavku obrazloženja dao određene razloge (isti će biti predmet razmatranja i ovog suda povodom pojedinih prigovora iz žalbe kantonalne tužiteljice). Stoga su i svi ostali navodi iz žalbe tužiteljice kojima se nastoji afirmisati značaj nalaza i mišljenja finansijskog vještačenja kao dokaza optužbe i potreba da mu se da status zakonitog dokaza (predočavanje naredbe tužilaštva za finansijsko vještačenje i dopisa kojim je tokom istrage tužilaštvo od oštećene tražilo dostavljanje dokumentacije, očitovanje tužilaštva na prigovore odbrane u vezi zakonitosti nalaza o finansijskom vještačenju, te ponovno pozivanje vještaka radi izjašnjenja koja mu ja dokumentacija bila ključna za izradu nalaza i mišljenja), po ocjeni ovog suda bez značaja u predmetnom odlučivanju.

Kantonalna tužiteljica u žalbi dalje ukazuje da je sud pobijanom presudom pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje kada je na osnovu paušalne i nepotpune ocjene iskaza saslušanih svjedoka optužbe – H.B., J.Dž., A.Dž., F.B., E.A., te iskaza optuženog datog na glavnom pretresu u svojstvu svjedoka, izveo pogrešan zaključak da nije dokazano da je optuženi učinio krivično djelo na način kako je to opisano u činjeničnom supstratu optužnice. Tužiteljica smatra da je izostala detaljna i jasna ocjena svakog dokaza pojedinačno i u

njihovoj međusobnoj vezi iako je to zakonska obaveza suda, a da je prilikom ocjene dokaza primijenio navedeni princip na način kako to predviđa odredba člana 296. ZKP FBiH, sud bi na nesumnjiv način zaključio da je optuženi izvršio predmetna krivična djela u sticaju.

Ni ovi žalbeni prigovori nisu osnovani.

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud analizom i ocjenom izvedenih dokaza najprije konstatovao činjenična utvrđenja koja nisu bila sporna ni po stavu optužbe ni odbrane. Odnosi se to na radni status optuženog kao komercijaliste i skladištara u pravnom licu „H-Bošnjak“ d.o.o. u skladištu Bugojno, zatim da je u predmetnom skladištu evidentiran ulaz (nabavka) i izlaz (prodaja) robe kupcima tokom 2017., 2018. i 2019. godine. Dalje je sud kao pouzdano utvrđenje imao u vidu da iz zapisnika o uviđaju PU Bugojno od 03.09.2019. godine, iskaza saslušanih svjedoka i optuženog proizilazi da je optuženi dana 03.09.2019. godine prijavio otuđenje robe policijskim službenicima i vlasniku firme, da su policijski službenici pristupili na lice mjesta, te da je oštećeno pravno lice zadužilo svoje radnike da izvrše popis stvari – robe koja se prema poslovnoj evidenciji trebala nalaziti u predmetnom skladištu prije nego što je došlo do otuđenja iste (alkoholna i bezalkoholna pića opisana u tabeli nazvanoj „Inventurni manjak“ od 30.09.2019. godine u maloprodajnoj vrijednosti od 66.485,40 KM).

Nakon što je jasno diferencirao svoje činjenične zaključke koji ni po stavu optužbe niti odbrane nisu bili sporni, sud je u nastavku obrazloženja pitanju, da li je predmetna roba otuđena od strane treće osobe ili više njih, odnosno da li je počinjeno krivično djelo teške krađe na štetu oštećenog pravnog lica „H-Bošnjak“ d.o.o. ili je tu robu protivpravno prisvojio optuženi kako je to opisano u optužnici u periodu od oko 20 mjeseci – od 01.01.2018. godine do 03.09.2019. godine, a onda lažno prijavio izvršenje krivičnog djela teške krađe, dao karakter (između optužbe i odbrane) odlučnog spornog pitanja.

Iz obrazloženja pobijane presude (strane 13. do 17.) proizilazi da je prvostepeni sud detaljnom analizom i ocjenom izvedenih dokaza optužbe i odbrane dao uvjerljive razloge na osnovu kojih je izveo zaključak kao u izreci prvostepene presude tj. da nije dokazano da je optuženi S.M učinio krivično djelo koje mu je optužnicom stavljeno na teret.

U tom pravcu sud je primarnoj tezi iz optužnog akta (da je optuženi u periodu od 01.01.2018. godine do 03.09.2019. godine – oko 20 mjeseci protivpravno prisvajao robu koja mu je bila povjerena u okviru njegovih poslova) uspješno suprotstavio rezultate mehanoskopskog vještačenja izvršenog od strane vještaka Alije Kotarevića koji je u svom nalazu i mišljenju i iskazu na glavnom pretresu potvrdio da tragovi sa bočne strane tijela katanca (kojim je bio zaključan ulaz u skladišni prostor oštećenog pravnog lica) ukazuju da je nasilno otključavanje alke katanca moglo nastati istovremenim udarom nekog tvrdog predmeta - alata (kao što je čekić) i zapiranjem – povlačenjem alke katanca, te da je slijedom toga neprihvatljivo stajalište tužilaštva da nisu pronađeni tragovi nasilnog ulaska u predmetno skladište oštećenog i da je u tim okolnostima „optuženi otuđio predmetne stvari“ na način kako je to bliže opisano u dispozitivu optužnice.

Dalje je sud svoje činjenično utvrđenje zasnovao i na iskazu optuženog kao svjedoka, te svjedoka M.E., M.E., B.H.i Dž.J., koji su opisali način rada, odnosno sedmična sastajanja predstavnika oštećenog pravnog lica sa radnicima – komercijalistima i optuženim (koji je također obavljao poslove komercijaliste), tj. da su svake sedmice (osim razmjene faktura) sravnjavali poslovanje preciznim popisom robe u skladištu, te na taj način provjeravali stanje

skladišta (pri čemu optuženi u periodu dužem od 6 godina nikada nije imao manjak). Ovakvom ocjenom predmetnih dokaza obesnažena je realnost tužilačke tvrdnje u vezi vremenskog okvira (dužeg od 20 mjeseci) u kome se odvijalo predmetno inkriminisano djelovanje optuženog.

Isto tako sud je imao u vidu da je optuženi (prema iskazu optuženog i svjedoka M. E. i M.M.) nakon sedmične kontrole i predaje robe komercijalistima (srijeda) iz Bugojna sa suprugom otišao na godišnji odmor od tri dana (petak, subota i ponedjeljak i nedjelju kao neradni dan vikenda), da je boravio kod rodbine u Jajcu i Bihaću, te da se oko ponoći 02.09.2019. godine vratio u Bugojno. Konačno, sud je potporu za svoj stav o neprihvatljivosti teze iz optužnog akta tužilaštva našao i na činjeničnom utvrđenju proisteklom iz iskaza svjedoka H.R. (svjedok koristi skladišnu jedinicu u istom objektu) koji je potvrdio da je u objektu bio u subotu i da nije vidio znakove „provale“, a da je naredni put (utorak, 03.09.2019. godine) kada je došao zatekao razbacane palete od kojih nije mogao proći do svoje skladišne jedinice. Tada je vidio i optuženog koji se prethodne noći vratio iz Krajine i od njega je tražio da skloni palete kako bi mogao proći vozilom, tom prilikom optuženi mu je rekao da je „opljačkan“.

Prethodno prezentovani razlozi kojima se prema obrazloženju pobijane presude prevashodno rukovodio prvostepeni sud izводеći zaključak da tokom postupka nisu provedeni neposredni dokazi koji bi upućivali na nesumnjiv zaključak da su učinjena krivična djela opisana u optužnici i da je njihov izvršilac upravo optuženi, jasno ukazuju da je prvostepeni sud, suprotno žalbenoj tvrdnji tužiteljice, izvršio detaljnu analizu i ocjenu svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi u smislu člana 296. stav 2. ZKP FBiH, te da je zahvaljujući takvom svom pristupu u ocjeni predmetnih dokaza, i po nalaženu ovog suda imao mogućnost da u izreci presude izvede pravilan činjenični i pravni zaključak, tj. da nije dokazano da je optuženi S.M učinio krivično djelo Pronevjera u službi iz člana 384. stav 3. u vezi sa stavom 1. u sticaju sa krivičnim djelom Lažno prijavljivanje iz člana 347. stav 4., sve u vezi sa članom 54. KZ FBiH, te da je optuženog u smislu odredbe člana 299. tačka c) ZKP FBiH valjalo osloboditi optužbe.

Iz navedenih razloga ovaj sud je osnovom člana 328. ZKP FBiH, odlučio kao u izreci presude.

Zapisničar
Armina Kapić,s.r.

Predsjednik vijeća
Emir Neradin,s.r.